

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2003 (09.12)
(OR. en)**

15896/03

POLGEN 85

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

του : Συμβουλίου (Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις)

προς : το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Θέμα : *Πολυετές Στρατηγικό Πρόγραμμα*

Το Συμβούλιο, κατόπιν των συζητήσεών του στις 8 Δεκεμβρίου 2003, καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να εγκρίνει το επισυναπτόμενο Πολυετές Στρατηγικό Πρόγραμμα.

**ΠΟΛΥΕΤΕΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

2004-2006

ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΞΙ ΠΡΟΕΔΡΙΕΣ

**ΙΡΛΑΝΔΙΑ, ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ, ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ,
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ, ΑΥΣΤΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	6
Το νέο συνταγματικό πλαίσιο.....	6
Ολοκλήρωση της διαδικασίας	6
Προετοιμασία για την εφαρμογή της νέας Συνθήκης.....	6
Το νέο γεωγραφικό πλαίσιο.....	7
Ουσιαστική ενσωμάτωση των νέων κρατών μελών.....	7
Βουλγαρία και Ρουμανία	7
Τουρκία.....	8
Κροατία	8
Το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο.....	8
Οι δημοσιονομικές προοπτικές πέραν του 2007 :διαπραγματεύσεις με πολλές πτυχές.....	8
ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.....	10
Ένας χώρος οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας.....	10
Στρατηγική της Λισσαβώνας: ενδιάμεση επανεξέταση	10
Για την επίτευξη των στόχων: αδιάπτωτη πορεία στους άξονες της στρατηγικής της Λισσαβώνας.....	10
Τόνωση της οικονομικής μεγέθυνσης	11
Ένας ευρύτερος και αποτελεσματικότερος οικονομικός χώρος.....	11
Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας και εκσυγχρονισμός του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου	12
Πρόωθηση μιας βασισμένης στη γνώση οικονομίας.....	13
Προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης	14
Περιβαλλοντική προστασία.....	15

Εκσυγχρονισμός ορισμένων πολιτικών	16
Γεωργία.....	16
Αλιεία	16
Ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.....	16
Υλοποίηση του προγράμματος του Τάμπερε	16
Μετέπειτα εργασίες	17
Η ΕΝΩΣΗ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ.....	20
Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφαλείας.....	20
Οικοδόμηση της ασφαλείας στη γειτονική μας περιοχή	21
Μια παγκόσμια τάξη βασιζόμενη σε πραγματικά πολυμερή αντίληψη	22
Αντιμετώπιση των απειλών	23
Συνέχεια των δεσμεύσεων για ανάπτυξη	24

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν πρόγραμμα αποτελεί το πρώτο τριετές στρατηγικό πρόγραμμα του Συμβουλίου· καλύπτει το χρονικό διάστημα από το 2004 έως το 2006 και έχει εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το έχουν καταρτίσει από κοινού οι έξι χώρες που κατά τη διάρκεια της χρονικής αυτής περιόδου¹ πρόκειται να αναλάβουν διαδοχικά την προεδρία του Συμβουλίου.

Το πρόγραμμα θα κατευθύνει τις εργασίες του Συμβουλίου θέτοντας ορόσημα και, ει δυνατόν, ένα συγκροτημένο χρονικό πλαίσιο για την υλοποίηση κοινώς συμπεφωνημένων προτεραιοτήτων, δίχως να προδικάζει την έκβαση μελλοντικών διαπραγματεύσεων και θέτοντας συγκεκριμένους στόχους οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν ως μέρος της προσπάθειας για οικονομική ανταγωνιστικότητα, πλήρη απασχόληση, οικονομική και κοινωνική συνοχή, κοινωνική ένταξη, βελτίωση του περιβάλλοντος καθώς της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας, για ό,τι δηλαδή θεωρεί ο κόσμος σε όλα τα κράτη μέλη πρώτιστης σημασίας. Το πρόγραμμα δεν επιδιώκει την παρουσίαση των επίσημων θέσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου οι οποίες εκτίθενται στα σχετικά συμπεράσματα.

Το πρόγραμμα αυτό καταρτίστηκε σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή, αποτελεί δε συμπλήρωμα της ετήσιας στρατηγικής πολιτικής της Επιτροπής·θα προμηθεύσει τη βάση για τα ετήσια προγράμματα του Συμβουλίου στη διάρκεια των τριών ερχομένων ετών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει και αυτό ενημερωθεί για τον σκοπό και το περιεχόμενο του προγράμματος.

Το πρόγραμμα παρουσιάζεται διαρθρωμένο σε τρία βασικά μέρη. Το πρώτο πραγματεύεται το εν εξελίξει γεωγραφικό και δημοσιονομικό σχήμα της Ένωσης και τους στόχους που θα εξασφαλίσουν επιτυχή πορεία καθ' όλη τη διάρκεια της μεταβατικής αυτής περιόδου. Το δεύτερο ορίζει τις προτεραιότητες για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των πολιτικών στους βασικούς τομείς της εσωτερικής δράσης της Ένωσης. Το τρίτο περιγράφει πώς θα διαμορφώνει η Ένωση τη σχέση της με τον έξω κόσμο, σύμφωνα με τις αξίες, τις ευθύνες και τα συμφέροντά της.

ο

ο ο

¹ Η Ιρλανδία, οι Κάτω Χώρες, το Λουξεμβούργο, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Αυστρία και η Φινλανδία.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Μέχρι τα τέλη της περιόδου που καλύπτει το παρόν πρόγραμμα, η μεγαλύτερη προσχώρηση που έγινε ποτέ θα έχει καταστεί καθημερινή πραγματικότητα. Θα έχει εγκριθεί μια νέα συνταγματική συνθήκη που επιφέρει μεγάλες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ. Πέραν αυτού, η Ένωση θα έχει καθορίσει το δημοσιονομικό πλαίσιο των δραστηριοτήτων της κατά τη δεύτερη δεκαετία του αιώνα.

Το νέο συνταγματικό πλαίσιο

Ολοκλήρωση της διαδικασίας

2. Μόλις υπογραφεί η νέα συνταγματική συνθήκη, το ταχύτερο δυνατόν μετά την 1η Μαΐου του 2004, προτεραιότητα και των 25 κρατών μελών μαζί θα είναι να δρομολογήσουν δίχως χρονοτριβή τις διαδικασίες επικύρωσης και να τις προωθήσουν με όσο το δυνατόν ταχύτερο ρυθμό, ούτως ώστε η νέα συνθήκη να τεθεί σε ισχύ το αργότερο στις αρχές του 2006. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης θα καταγράψουν την πρόοδο προς την επίτευξη αυτού του στόχου.

Προετοιμασία για την εφαρμογή της νέας συνθήκης

3. Η νέα συνθήκη χαρτογραφεί τις θεσμικές ρυθμίσεις και τρόπους ενεργείας της Ένωσης συγκεντρώνοντας υπό ένα ενιαίο Σύνταγμα νέους παράγοντες, αναδιοργανωμένα θεσμικά όργανα, νέες μορφές νομοθετικών πράξεων και απλουστευμένες διαδικασίες. Η εξασφάλιση ομαλής μετάβασης στις νέες ρυθμίσεις θα είναι μεγάλο εγχείρημα. Όλα τα θεσμικά όργανα θα εκμεταλλευθούν το διάστημα που μεσολαβεί από την υπογραφή έως τις αρχές του 2006 για να προετοιμάσουν εντατικά τις επερχόμενες μεταβολές ώστε να μπορέσουν να εφαρμοστούν απρόσκοπτα και αποτελεσματικά μόλις η συνθήκη τεθεί σε ισχύ. Το Συμβούλιο θα προσπαθεί επίσης συνεχώς να βελτιώνει τις μεθόδους εργασίας του, βασιζόμενο στις συστάσεις που εγκρίθηκαν στο Ελσίνκι και τη Σεβίλλη καθώς και στον κώδικα συμπεριφοράς που συμφωνήθηκε το 2003.

Το νέο γεωγραφικό πλαίσιο

Ουσιαστική ενσωμάτωση των νέων κρατών μελών

4. Βασική προτεραιότητα των ερχομένων ετών παραμένει η επιτυχής διεύρυνση. Αυτή θα κατορθωθεί εάν τα νέα κράτη μέλη ενσωματωθούν πλήρως και ουσιαστικά στην Ένωση με πνεύμα κοινοτικής αλληλεγγύης και κατά τρόπον ώστε η ένταξη να συνιστά λειτουργούσα πραγματικότητα, από την άποψη τόσο των δικαιωμάτων όσο και των υποχρεώσεων. Η εφαρμογή του κεκτημένου στα νέα κράτη μέλη θα παρακολουθείται από την Επιτροπή που θα χρησιμοποιεί όλους τους διαθέσιμους μηχανισμούς.

5. Η Ένωση θα συνεχίσει να συμβάλλει στην οικοδόμηση των απαραίτητων διοικητικών δυνατοτήτων στα νέα κράτη μέλη. Ταυτόχρονα, τα υφιστάμενα προγράμματα όλων των τομέων πολιτικής θα επεκταθούν στα νέα κράτη μέλη. Θα γίνουν βήματα προκειμένου τα κράτη αυτά να προσχωρήσουν στη Στρατηγική της Λισσαβόνας, στο κεκτημένο του Σένγκεν, στον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης το ταχύτερο δυνατόν, και αναλόγως της κατ' ιδίαν περίπτωσης, στη ζώνη του ευρώ.

6. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, η Ένωση, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, θα εξακολουθήσει να διαδηλώνει ευκρινώς τη βούλησή της για εξεύρεση λύσης σύμφωνης προς τις θεμελιώδεις αρχές της και συνάδουσας προς τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, και να υποστηρίζει την αποστολή καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ. Η Ένωση θα προτρέψει και τα δύο μέρη να εργασθούν για μια συνολική διευθέτηση επ' αυτής της βάσεως, η οποία θα καταστήσει δυνατή την ένταξη μιας ενωμένης Κύπρου την 1η Μαΐου του 2004.

Βουλγαρία και Ρουμανία

7. Η Ένωση θα στηρίξει τις προσπάθειες των δύο αυτών χωρών να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις εντός του 2004, προκειμένου να τις υποδεχθεί ως μέλη το 2007, θα συνεχίσει δε να παρέχει στοχοθετημένη προενταξιακή βοήθεια. Η συμμόρφωση με τα κριτήρια για την ένταξη στην Ένωση θα έχει ζωτική σημασία· κατά το 2005 και το 2006 θα συνεχιστεί η παρακολούθηση εφ' όλης της ύλης, σκοπός της οποίας είναι να εξασφαλιστεί ότι το κεκτημένο εφαρμόζεται στην πράξη και επιβάλλεται με τον δέοντα τρόπο.

Τουρκία

8. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και βάσει σύστασης και έκθεσης της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αποφασίσει, το Δεκέμβριο του 2004, εάν η Τουρκία πληροί τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης· εάν ναι, οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης θα αρχίσουν άνευ χρονοτριβής. Η Ένωση θα προτρέψει την Τουρκία να εμμένει στις μεταρρυθμίσεις για την επίτευξη των κριτηρίων αυτών και θα την στηρίξει εν προκειμένω μέσω της προενταξιακής βοήθειας.

Κροατία

9. Η Κροατία έχει ήδη υποβάλει αίτηση να καταστεί μέλος της Ένωσης. Η γνώμη της Επιτροπής για την αίτηση αυτή θα εκδοθεί το πρώτο εξάμηνο του 2004 και εν συνεχεία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα καθορίσει τα επόμενα βήματα με βάση τη γνωμοδότηση αυτή.

Το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο

Οι δημοσιονομικές προοπτικές πέραν του 2007: διαπραγματεύσεις με πολλές πτυχές

10. Οι τρέχουσες δημοσιονομικές προοπτικές της Ένωσης θα λήξουν στα τέλη του 2006. Οι διαπραγματεύσεις για τις νέες δημοσιονομικές προοπτικές, μαζί με επανεξέταση των συναφών πολιτικών, θα λάβουν χώραν κατά την περίοδο που καλύπτει το παρόν πολυετές πρόγραμμα. Η πολυπλοκότητα των διαπραγματεύσεων και η ανάγκη να εγκριθεί έγκαιρα το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, ούτως ώστε να μπορούν να σχεδιαστούν και να προγραμματιστούν σωστά οι πολιτικές της Ένωσης, απαιτούν ένα αυστηρό χρονοδιάγραμμα. Κατόπιν της συζήτησης με αντικείμενο την ανακοίνωση της Επιτροπής, αναμένεται ότι η Επιτροπή, που θα περιλαμβάνει τους Επιτρόπους των νέων κρατών μελών, θα παρουσιάσει ολόκληρη τη δέσμη δημοσιονομικών και νομοθετικών προτάσεων της το αργότερο στις αρχές Ιουλίου του 2004. Οι εργασίες στους κόλπους της Επιτροπής θα αποσκοπούν στο να λάβει, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τον Δεκέμβριο του 2004, αποφάσεις όσον αφορά τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία έως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2005, έτσι ώστε τόσο το ίδιο το πλαίσιο όσο και η λεπτομερής νομοθεσία εφαρμογής του να έχουν εκδοθεί οριστικά έως τα τέλη του έτους εκείνου. Αυτό θα επιτρέψει να διεκπεραιωθούν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για νέα κοινοτικά προγράμματα εντός του 2006, ώστε η εφαρμογή τους να καταστεί δυνατή με την έναρξη της νέας περιόδου δημοσιονομικών προοπτικών· θα συντελέσει επίσης στο να διεκπεραιωθεί η διαδικασία του προϋπολογισμού με σαφήνεια και βεβαιότητα.

ΜΕΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΟΣΗΜΑ

Ιούνιος του 2004	• Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τα επόμενα βήματα όσον αφορά την Κροατία
Τέλη του 2004	• Ενδεχόμενη ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία• Απόφαση για το αν η Τουρκία πληροί τα κριτήρια για την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων• Ενδεχόμενες κατευθυντήριες γραμμές και αρχές για να καταστεί δυνατή η περαιτέρω προετοιμασία των νέων δημοσιονομικών προοπτικών
Ιούνιος του 2005	• Πολιτική συμφωνία επί της νέας δέσμης δημοσιονομικών προοπτικών
Τέλη του 2005	• Οριστική έγκριση των νέων δημοσιονομικών προοπτικών και λεπτομερής νομοθεσία υλοποίησής τους
Αρχές του 2006	• Έναρξη ισχύος της νέας συνταγματικής συνθήκης

Ένας χώρος οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας

Στρατηγική της Λισσαβώνας: ενδιάμεση επανεξέταση

11. Η Ένωση θα ακολουθήσει απαρασάλευτα αυτήν τη συνολική στρατηγική με στόχο να καταστεί η Ευρώπη η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και με περισσότερες θέσεις εργασίας καθώς και για μεγαλύτερη οικονομική και κοινωνική συνοχή, αποδίδοντας τη δέουσα προσοχή στο περιβάλλον. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα παρέχει προστιθέμενη αξία κατά τις ετήσιες εαρινές του συνόδους, δίνοντας έμφαση στο πολιτικό μήνυμα και λαμβάνοντας συγκεκριμένες αποφάσεις σε ζωτικούς τομείς. Κατά την περίοδο 2004-2006 θα καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να βελτιωθεί εφ' όσον χρειάζεται η λειτουργία της στρατηγικής, συνάμα δε τα στοιχεία πολιτικής. Το 2005 σηματοδοτεί το μεταίχμιο της στρατηγικής, το δε εαρινό Συμβούλιο του έτους αυτού θα δώσει μια καλή ευκαιρία για γενικότερη αξιολόγηση της προόδου που θα έχει επιτευχθεί.

12. Θα συνεχιστεί η ολοκληρωμένη στρατηγική για την ανταγωνιστικότητα, μέλημα της οποίας θα είναι η πλαισίωση και εφαρμογή των πολιτικών κατά τρόπο που συμβάλλει με συνέπεια σε μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα.

13. Η συστηματική διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και η γενική αξιολόγηση των οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και κανονιστικών επιπτώσεων του συνόλου των νομοπαρασκευαστικών πράξεων της Ένωσης, κατά τα προβλεπόμενα στην διοργανική συμφωνία για καλύτερο ρυθμιστικό περιβάλλον, θα συνεχιστεί.

Για την επίτευξη των στόχων: αδιάπτωτη πορεία στους άξονες στρατηγικής της Λισσαβώνας

14. Με την επιφύλαξη των ενδεχομένων προσαρμογών πολιτικής συνεπεία της επανεξέτασης, η δράση της Ένωσης κατά την περίοδο 2004-2006 θα συνεχιστεί με στόχο:

- την τόνωση της οικονομικής μεγέθυνσης,
- τη δημιουργία ευρύτερου και αποτελεσματικότερου οικονομικού χώρου,
- τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας και τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου,
- την προώθηση μιας οικονομίας και μιας κοινωνίας που βασίζονται στη γνώση, συν τοις άλλοις μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης,
- την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και την αποσύνδεση της οικονομικής μεγέθυνσης από την περιβαλλοντική ζημία.

Τόνωση της οικονομικής μεγέθυνσης

15. Τη βασική στήριξη προς τις οικονομίες της Ευρώπης θα εξακολουθήσουν να παρέχουν έγκυρες, προσανατολισμένες στη σταθερότητα μακροοικονομικές πολιτικές βασιζόμενες σε υγιή δημόσια οικονομικά, ιδίως υπό το πρίσμα των δημογραφικών εξελίξεων. Η διαδικασία δημοσιονομικής σταθεροποίησης θα συνεχιστεί σε συμμόρφωση προς το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το 2003 εγκρίθηκε για την ερχόμενη τριετία μια συνολική δέσμη Γενικών Προσανατολισμών των Οικονομικών Πολιτικών· το 2004 και το 2005 η προσοχή θα στραφεί κυρίως στην υλοποίηση της στρατηγικής και των πολιτικών και θα ληφθεί μέριμνα ώστε τα νέα κράτη μέλη να ενσωματωθούν με τον δέοντα τρόπο στη διαδικασία. Μια νέα δέσμη προσανατολισμών θα καταρτιστεί και θα εγκριθεί το 2006.

16. Εντός του γενικού πλαισίου της Στρατηγικής της Λισσαβώνας και σε ευθυγράμμιση με τις αποφάσεις του Συμβουλίου, θα υπάρξει πλήρης υλοποίηση και παρακολούθηση της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πρωτοβουλίας.

17. Βασική προϋπόθεση για να τονωθεί η οικονομική μεγέθυνση που δημιουργεί θέσεις απασχόλησης είναι η δημιουργία κλίματος εντός του οποίου θα μπορούν να ανθούν οι επιχειρήσεις και οι κλάδοι παραγωγής γενικότερα, ειδικότερα το δε επιχειρηματικό πνεύμα και η καινοτομία. Τα σχετικά μέσα σε ευρωπαϊκό επίπεδο είτε υπάρχουν ήδη είτε θα είναι διαθέσιμα προσεχώς, προτεραιότητα δε κατά τα ερχόμενα τρία χρόνια θα είναι η αποτελεσματική εφαρμογή. Θα συνεχιστούν οι προσπάθειες μείωσης των διοικητικών επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις.

Ένας ευρύτερος και αποτελεσματικότερος οικονομικός χώρος

18. Μια εσωτερική αγορά με δυναμισμό και εύρυθμη λειτουργία έχει ζωτική σημασία για την οικονομική μεγέθυνση, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Το έργο της ΕΕ στον τομέα αυτόν κατά την περίοδο 2004-2006 θα επικεντρωθεί στα εξής :

- ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς σε ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες που απαριθμούνται στην στρατηγική της Επιτροπής για την εσωτερική αγορά (2003-2006). Αυτό περιλαμβάνει την έκδοση και/ή εφαρμογή της νομοθεσίας όσον αφορά την ελευθέρωση και εποπτεία των αγορών ενέργειας και τηλεπικοινωνιών και την ελευθέρωση του σιδηροδρομικού τομέα, του τομέα λιμενικών υπηρεσιών και του αεροπορικού τομέα σε ό, τι αφορά την ανάθεση συμβάσεων. Το Σχέδιο Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες πρέπει να περατωθεί έτσι ώστε οι ολοκληρωμένες χρηματοοικονομικές αγορές να καταστούν πραγματικότητα έως το 2005,
- δημιουργία και εφαρμογή προσθέτων μέσων ενίσχυσης της εσωτερικής αγοράς μέσω καλύτερης επιβολής της νομοθεσίας, έγκαιρης και ουσιαστικής μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, προνοητικότερης πολιτικής ανταγωνισμού, και ολοκλήρωσης των μεταρρυθμίσεων του συστήματος κρατικών ενισχύσεων,
- ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των υπηρεσιών. Βάσει της στρατηγικής της Επιτροπής για τις υπηρεσίες και τις συνοδευτικές προτάσεις, θα υπάρξει αποφασιστική ώθηση για την εξάλειψη των εμποδίων της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, ενώ ταυτόχρονα τα κράτη μέλη θα εντείνουν τις προσπάθειές τους για προοδευτική κατάργηση των εμποδίων αυτών σε τομείς εθνικής αρμοδιότητας,
- διασύνδεση των περιφερειών της Ένωσης – καθώς και των περιφερειών των νέων κρατών μελών - σε ό, τι αφορά τις διασυνδέσεις μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενεργειακού εφοδιασμού. Οι εργασίες επί των νομοθετικών προτάσεων σχετικά με τα ΔΕΔ ενέργειας για τη διευρυμένη Ευρώπη θα συνεχιστούν και εντός του 2004,
- συνεχείς προσπάθειες για αντιμετώπιση των επιβλαβών φορολογικών μέτρων και άρση των εμποδίων της εσωτερικής αγοράς τα οποία δημιουργεί το φορολογικό σύστημα,
- ανάληψη δράσης για την αύξηση του επιπέδου προστασίας για τους καταναλωτές, καθώς και εφαρμογή της στρατηγικής 2002-2006 για την προστασία των καταναλωτών.

Δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας και εκσυγχρονισμός του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου

19. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση θα συνεχίσει να καθοδηγεί τις εργασίες προς εκπλήρωση των δεσμεύσεων της Λισσαβόνας για πλήρη απασχόληση, βελτίωση της ποιότητας εργασίας και μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας. Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Ειδικής Ομάδας για την Απασχόληση προς την Επιτροπή θα επιτρέψει στο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004 να δώσει επί πλέον ώθηση στην στρατηγική αυτήν. Το 2003 εγκρίθηκε μια συνολική δέσμη κατευθυντηρίων γραμμών για την απασχόληση, η κύρια δε έμφαση κατά το 2004 και το 2005 θα δοθεί στην εφαρμογή της στρατηγικής και στη μέριμνα προκειμένου τα νέα κράτη μέλη να ενσωματωθούν στη διαδικασία. Κατά το 2006 θα καταρτιστεί και θα εγκριθεί μια αναθεωρημένη δέσμη κατευθυντηρίων γραμμών.

20. Η Ένωση θα εξακολουθήσει να εργάζεται για την υλοποίηση της Ημερήσιας διάταξης της Κοινωνικής Πολιτικής, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί και να βελτιωθεί το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας. Τα κράτη μέλη θα εμμένουν στην προσπάθειά τους να εκσυγχρονίσουν τα οικεία συστήματα κοινωνικής προστασίας, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η επάρκεια και η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους, θα εργαστούν δε και για περισσότερες μεταρρυθμίσεις των συστημάτων συνταξιοδότησης και υγειονομικής μέριμνας. Τα αποτελέσματα της σημερινής Ημερήσιας διάταξης της Κοινωνικής Πολιτικής θα παράσχουν τη βάση για ένα νέο πλαίσιο δράσης από το 2006 και πέρα.

21. Για να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο υγειονομικής προστασίας των πολιτών, η Ένωση θα εργαστεί για μια πιο συγκροτημένη ενσωμάτωση των θεμάτων υγείας στον προσδιορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δραστηριοτήτων της. Βασική προτεραιότητα στον τομέα αυτόν θα είναι η πραγματοποίηση του Προγράμματος Δράσης για την Υγεία 2003-2008.

Προώθηση μιας βασισμένης στη γνώση οικονομίας

22. Η αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία, στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τις δεξιότητες θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την οικονομική μεγέθυνση, τις επιχειρήσεις και τις νέες θέσεις εργασίας, θα προωθήσει δε επίσης την κοινωνική συνοχή. Οι πολιτικές, οι σκοποί και οι στόχοι που έχουν συμφωνηθεί θα πρέπει να γίνουν πράξη κατά την περίοδο 2004-2006, πράγμα στο οποίο θα συγκαταλέγονται τα εξής:

Έρευνα και καινοτομία

- προώθηση της δημιουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας πλήρης αξιοποίηση του 6ου Προγράμματος-Πλαισίου για την Έρευνα και την Ανάπτυξη και έγκαιρη έγκριση του 7ου Προγράμματος-Πλαισίου πριν από τα τέλη του 2006 υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τρόπους αύξησης των επενδύσεων στην ΕΤΑ, ούτως ώστε στο τέλος της τρέχουσας δεκαετίας να έχει φθάσει το 3% του ΑΕγχΠ (τα δύο τρίτα του οποίου θα προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα) ενθάρρυνση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στη βασική και στρατηγική έρευνα,
- επίτευξη του σχεδίου δράσης eEurope 2005 και προώθηση της ανάπτυξης των αγορών συστημάτων επικοινωνιών τρίτης γενεάς (3G), ευρυζωνικών δικτύων και ψηφιακής τηλεόρασης,

- μεγαλύτερη προώθηση των πρωτοποριακών και των προηγμένων τεχνολογιών, συν τοις άλλοις μέσω των σχεδίων δράσης για τη βιοτεχνολογία και τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες και της κοινής διαστημικής στρατηγικής ΕΚ/Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος,
- ολοκλήρωση της φάσης ανάπτυξης του προγράμματος δορυφορικής πλοήγησης GALILEO και προώθησής του στη φάση εγκατάστασης,
Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δεξιότητες
- εφαρμογή από τα κράτη μέλη της μακροπρόθεσμης στρατηγικής με στόχο τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, με έμφαση στις βασικές δεξιότητες, τη δια βίου μάθηση, την κινητικότητα, την προώθηση της στοιχειώδους ψηφιακής μόρφωσης και την εξασφάλιση υψηλών προδιαγραφών και αποδοτικής χρησιμοποίησης πόρων,
- ενίσχυση της συνεργασίας στην επαγγελματική κατάρτιση, την κινητικότητα των σπουδαστών, τις πολιτιστικές πτυχές της εκπαίδευσης, τις ανταλλαγές νέων και τις εθελοντικές δραστηριότητες,
- έγκριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων τρίτης γενεάς στους τομείς της εκπαίδευσης, των πολιτιστικών και της νεολαίας και υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης

23. Η στρατηγική της Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη θα επανεξεταστεί το 2004 κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ενδιάμεση αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, με έμφαση στην επίτευξη συνοχής μεταξύ όλων των εσωτερικών πολιτικών της Ένωσης και συνέπειας μεταξύ αυτών και των δεσμεύσεων της Ένωσης προς τα έξω. Οι κυριότεροι τομείς για ενίσχυση της αειφορίας περιλαμβάνουν:

- τις μεταφορές, όπου ο μεσοπρόθεσμος στόχος πολιτικής είναι τριμερής: διάζευξη μεταξύ περιβαλλοντικών επιπτώσεων και αύξησης των μεταφορών και του ΑΕγχΠ, επανεξισορρόπηση των διαφόρων μέσων μεταφοράς και αύξηση της ασφάλειας. Θα αναληφθεί δράση όσον αφορά τις προτάσεις για φορολόγηση των έργων υποδομής και για μεγαλύτερη ανάπτυξη της αγοράς σιδηροδρομικών μεταφορών,
- την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και την πρόληψη της ρύπανσης, την ανάπτυξη της πρόσφατης δέσμης πρωτοβουλιών που ενέκρινε το Συμβούλιο μέσω κοινοτικής νομοθεσίας και ανάληψης ενεργού ρόλου στα διάφορα διεθνή φόρα, καθώς και μέσω στενής συνεργασίας με γειτονικές χώρες,
- την ενέργεια, τομέα όπου η Ένωση θα προχωρήσει με έμπρακτη εφαρμογή των υφισταμένων μέτρων για βελτιωμένη διαχείριση της ενεργειακής ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης και της χρησιμοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας χάριν περιορισμού της εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και ενίσχυσης της ασφάλειας του εφοδιασμού. Η έμπρακτη εφαρμογή του πολυετούς προγράμματος «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη» (2003-2006) θα παίξει σημαντικό ρόλο,

- την πολιτική προϊόντων, στα πλαίσια της οποίας θα εκπονηθεί ολοκληρωμένη προσέγγιση με σκοπό την αποσύνδεση της χρησιμοποίησης των πόρων και της δημιουργίας αποβλήτων από την οικονομική μεγέθυνση, και την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Περιβαλλοντική προστασία

24. Οι εργασίες κατά την διάρκεια της περιόδου 2004-2006 θα διέπονται κατά μέγα μέρος από το Έκτο Κοινοτικό Πρόγραμμα Πλαίσιο για το Περιβάλλον (2002-2012), το οποίο θα υποβληθεί σε ενδιάμεση επανεξέταση κατά τη διάρκεια του 2006. Οι θεματικές στρατηγικές θα εξεταστούν με σκοπό να τελειοποιηθεί το πλαίσιο πολιτικής και νομοθεσίας σε νευραλγικούς τομείς.

25. Η δράση κατά των κλιματικών αλλαγών εξακολουθεί να συνιστά μείζον εγχείρημα για την Ένωση. Η Ένωση θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της δυνάμει της συμφωνίας του Κυότο και θα εργασθεί με σκοπό ένα πλαίσιο διεθνούς δράσης για μετά το 2012. Το πλαίσιο για την εμπορία εκπομπών θα υλοποιηθεί, θα προωθηθούν η υψηλότερη ενεργειακή απόδοση και η μεγαλύτερη χρησιμοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και θα μελετηθεί ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να προωθηθούν καλύτερα οι περιβαλλοντικές τεχνολογίες, επίσης δε να εφαρμοστούν ευρύτερα και ταχύτερα. Θα γίνουν περαιτέρω βήματα για ελεγχόμενη χρήση χημικών προϊόντων και παρασιτοκτόνων, για προστασία των επιφανειακών και των υπογείων υδάτων, για ποιοτική βελτίωση των υδάτων κολύμβησης, για περιορισμό και καλύτερη διαχείριση των αποβλήτων, για καλύτερη παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα, για περιορισμό των εκπομπών θορύβου και για αναχαίτιση της φθοράς της βιοποικιλότητας έως το 2010. Η επίτευξη του στόχου του Γκέτεμποργκ και η υλοποίηση του δικτύου NATURA 2000 παραμένουν προτεραιότητες για την Ένωση.

26. Η αλληλεξάρτηση μεταξύ αιφόρου ανάπτυξης στην Ευρώπη και αιφόρου ανάπτυξης στον υπόλοιπο κόσμο είναι μεγάλη. Η Ένωση θα εξακολουθήσει να έχει ηγετικό ρόλο στη προώθηση διεθνών διεργασιών, υλοποιώντας συγκεκριμένα τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν στην διάσκεψη κορυφής του Γιοχάνεσμπουργκ για την αιφόρο ανάπτυξη.

Εκσυγχρονισμός ορισμένων πολιτικών

Γεωργία

27. Ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση του τρέχοντος γύρου μεταρρυθμίσεων της ΚΓΠ τον Ιούνιο του 2003, τα ερχόμενα χρόνια οι εργασίες θα επικεντρωθούν στη διαχείριση της μετάβασης στο νέο πλαίσιο πολιτικών, στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, στη μεταρρύθμιση συγκεκριμένων κοινών οργανώσεων αγοράς όπως της ζάχαρης, του βαμβακιού, του ελαιολάδου και του καπνού και στην ομαλή ενσωμάτωση των νέων κρατών μελών στην ΚΓΠ. Απαντήσεις στις ανησυχίες των καταναλωτών όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων, τις συνθήκες διαβίωσης των ζώων και τη συνύπαρξη γενετικώς τροποποιημένων και συμβατικών καλλιεργειών - θα είναι μεταξύ των πρώτων στην ημερήσια διάταξη.

Αλιεία

28. Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική θα στρέψει την προσοχή της στην υλοποίηση του νέου πλαισίου πολιτικών, επικεντρωνόμενη στην αειφόρο αλιεία, εξασφαλίζοντας υγιείς οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, και στην περιφερειακή ανάπτυξη με συμμετοχή των ενεχομένων φορέων. Θα εγκριθούν σχέδια ανασύστασης για αποθέματα που έχουν ελαττωθεί και θα συνεχιστούν οι εργασίες με σκοπό την ομοιομορφία των ελέγχων, της επιβολής της νομοθεσίας και των επιθεωρήσεων. Άλλα σημαντικά ζητήματα θα είναι ο προσδιορισμός νέας αλιευτικής πολιτικής για τη Μεσόγειο, με την δημιουργία κοινού μηχανισμού επιθεωρήσεων και τη βελτίωση των επιστημονικών γνωμοδοτήσεων για τη λήψη αποφάσεων στον τομέα της διαχείρισης.

Ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

Υλοποίηση του προγράμματος του Τάμπερε

29. Η Ένωση θα φροντίσει να ευοδωθεί στο ακέραιο το πρόγραμμα του Τάμπερε και θα επιδιώξει να εκδοθούν έως τον Μάιο του 2004 τα νομοθετικά εκείνα μέτρα που απαιτεί η συνθήκη του Άμστερνταμ.

30. Μια αποφασιστική πολιτική για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων θα απαιτήσει στενότερη συνεργασία με τρίτες χώρες, ιδίως μέσω συμφωνιών επανεισδοχής. Θα ληφθούν αποφάσεις για τη σύσταση Ταμείου Επαναπατρισμών. Η διαχείριση των εξωτερικών συνόρων θα αποκτήσει μεγαλύτερη προτεραιότητα στην καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος, θα τελειοποιηθεί δε περισσότερο η ιδέα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να εξετάζει τις σχετικές ανάγκες για κοινοτικούς χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς κατανομής των βαρών.

31. Η Ένωση θα συνεχίσει την εκπόνηση μιας σφαιρικής πολιτικής όσον αφορά την ένταξη των νομίμως διατελούντων μεταναστών, προκειμένου να τους δοθούν δικαιώματα και υποχρεώσεις ανάλογα με εκείνα των πολιτών της ΕΕ. Κατά πρώτο λόγο θα δοθεί οριστική μορφή στις νομοθετικές προτάσεις που αναφέρονται στο πρόγραμμα του Τάμπερε.

32. Στον τομέα του ασύλου, οι δύο οδηγίες περί ελαχίστων προδιαγραφών όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του πρόσφυγα και περί των διαδικασιών για τη απονομή και αναστολή του καθεστώτος του πρόσφυγα θα οριστικοποιηθούν γοργά. Θα προχωρήσουν οι εργασίες για την εξασφάλιση πλέον εύτακτης και οργανωμένης εισόδου στην Ένωση ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και για την εξέταση τρόπων και μέσων ενίσχυσης των δυνατοτήτων προστασίας στις περιοχές καταγωγής.

33. Η Ένωση θα αναλάβει περαιτέρω δράση για την πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας, μεταξύ άλλων υλοποιώντας την απόφαση-πλαίσιο για την παράνομη εμπορία ναρκωτικών. Θα εντείνει επίσης τη μάχη κατά της τρομοκρατίας και θα λάβει περαιτέρω μέτρα κατά της χρηματοδότησής της.

Μετέπειτα εργασίες

34. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2004, η Ένωση θα δρομολογήσει μια αξιολόγηση των επιτευγμάτων του προγράμματος του Τάμπερε, με σκοπό να τεθεί σε κίνηση η περαιτέρω ανάπτυξη των πολιτικών της στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Μεταξύ των μεγαλύτερων προκλήσεων που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν συγκαταλέγονται :

- η πλήρης εφαρμογή του κοινού ολοκληρωμένου συστήματος για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, στο οποίο θα περιλαμβάνεται και η δημιουργία κοινού ευρωπαϊκού συστήματος χορήγησης ασύλου με σκοπό την πραγματική παροχή διεθνούς προστασίας. Θα γίνουν περαιτέρω βήματα για καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών κινήσεων. Προεξάρχουσα θέση θα έχει επίσης η δημιουργία συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις, το δε Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν II θα είναι έτοιμο να λειτουργήσει έως το 2006,
- η ενίσχυση της επιχειρησιακής διάστασης της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου και η επιτάχυνση στην καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Η στενότερη αστυνομική, δικαστική και τελωνειακή συνεργασία θα συμπεριλαμβάνει ένα νέο σχέδιο δράσης για τα ναρκωτικά για την περίοδο 2005-2009 και την αναθεώρηση, το 2005, της στρατηγικής για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος,
- βελτιωμένη πρόσβαση των πολιτών της Ένωσης στη δικαιοσύνη, με επέκταση του συστήματος αμοιβαίας αναγνώρισης και εκτέλεσης και με εκπόνηση άλλων μέτρων, επικουρικών της αμοιβαίας αναγνώρισης.

35. Η συνεχής ενσωμάτωση του θεματολογίου δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων στις εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης και η εμπάθυνση της διαδικασίας αυτής θα εξακολουθήσει να συνιστά νευραλγικό σημείο του προγράμματος κατά την περίοδο που αρχίζει από το 2004.

ΜΕΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΟΣΗΜΑ

- 2004
- Αναθεώρηση της στρατηγικής της ΕΕ για την αειφόρο ανάπτυξη
 - Ολοκλήρωση του προγράμματος του Τάμπερε
 - Αξιολόγηση του προγράμματος του Τάμπερε και δρομολόγηση νέου προγράμματος δράσεων ΔΕΥ
- 2005
- Ενδιάμεση αξιολόγηση της Στρατηγικής της Λισσαβώνας
 - Έγκριση νέου θεματολογίου κοινωνικής πολιτικής
 - Έναρξη νέου προγράμματος δράσης για τα ναρκωτικά
 - Επανεξέταση της στρατηγικής κατά του οργανωμένου εγκλήματος
- 2006
- Έγκριση του 7ου κοινοτικού προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την ανάπτυξη
 - Ενδιάμεση επανεξέταση του 6ου κοινοτικού προγράμματος περιβαλλοντικής δράσης
 - Έγκριση νέων τριετών Γενικών Προσανατολισμών των Οικονομικών Πολιτικών
 - Ενδιάμεση επανεξέταση της Στρατηγικής για την Απασχόληση και έγκριση νέων τριετών κατευθυντηρίων γραμμών για την απασχόληση

Η ΕΝΩΣΗ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ

36. Η Ένωση συνιστά παγκόσμιο παράγοντα εξ επόμεως μεγέθους, πληθυσμού και οικονομικής ισχύος. Ως πολιτεία κοινών αξιών, είναι στην κατάλληλη θέση για να διαδραματίσει έναν διεθνώς υπεύθυνο ρόλο. Η Ένωση διαθέτει μια ιδιαίτερα ισχυρή αναπτυξιακή αντίληψη, δεδομένου ότι χορηγεί περισσότερο από την μισή αναπτυξιακή βοήθεια παγκοσμίως. Το πλήρες φάσμα των μέσων εξωτερικής πολιτικής που διαθέτει – διπλωματικές δράσεις μέσω της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, δυνατότητες πρόληψης των συγκρούσεων και στρατιωτική και μη στρατιωτική διαχείριση κρίσεων δυνάμει της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας, αναπτυξιακή πολιτική και βοήθεια και εξωτερική εμπορική πολιτική – της δίνουν τη δυνατότητα να προσεγγίζει με ολοκληρωμένο τρόπο τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα.

Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφαλείας

37. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθετεί, ταυτόχρονα με την έγκριση του παρόντος πολυετούς προγράμματος, μια νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφαλείας. Η ουσιαστική εφαρμογή της νέας αυτής στρατηγικής θα αποτελεί βασική προτεραιότητα για την Ένωση.

38. Η Στρατηγική Ασφαλείας υπογραμμίζει ότι η Ένωση πρέπει να καταστεί ενεργότερη, συνεπέστερη και ικανότερη. Οι θεσμικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στη νέα Συνθήκη έχουν θα προωθήσουν τον στόχο αυτόν. Θα γίνουν και άλλα επίσης βήματα σε ένα φάσμα τομέων καθ' όλη τη διάρκεια του παρόντος προγράμματος, όπως η τελειοποίηση των δυνατοτήτων πρόληψης των συγκρούσεων και στρατιωτικής και μη στρατιωτικής διαχείρισης κρίσεων, ως μέρος της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας.

39. Η πραγματικά πολυμερής αντίληψη και ένα ισχυρό δίκτυο διμερών σχέσεων αλληλοενισχύονται. Η Ένωση θα εργασθεί σε πολυμερές και διμερές επίπεδο για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς της ως διεθνούς παράγοντα. Η Ένωση θα αναπτύξει περαιτέρω τους δεσμούς της με περιφερειακούς οργανισμούς και με νευραλγικούς διμερείς εταίρους. Οι παραδοσιακές σχέσεις θα αποκτήσουν μεγαλύτερο βάθος, με τους στρατηγικούς ιδίως εταίρους που προσδιορίζονται στην στρατηγική ασφαλείας.

40. Η στρατηγική ασφαλείας καθορίζει τρεις στρατηγικούς στόχους για την Ένωση

- Οικοδόμηση της ασφαλείας στη γειτονική μας περιοχή
- Μια παγκόσμια τάξη βασιζόμενη σε πραγματικά πολυμερή αντίληψη
- Αντιμετώπιση των απειλών

Οικοδόμηση της ασφαλείας στη γειτονική μας περιοχή

41. Η Ένωση θα καθορίσει μια σειρά πολιτικών έναντι των ανατολικών και νότιων γειτόνων της, οι οποίες βασίζονται σε κοινές αξίες και βοηθούν στην αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων. Θα αναπτυχθεί επίσης η Βόρεια Διάσταση και θα εκπονηθεί ένα τρίτο σχέδιο δράσης για τη Βόρεια Διάσταση το οποίο θα οριστικοποιηθεί το 2006.

42. Η Ένωση θα παραμείνει έντονα προσηλωμένη στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων. Η στήριξη των μεταρρυθμίσεων θα συνεχίσει να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την επίτευξη του κοινού στόχου της ένταξης της περιοχής στις κοινοτικές δομές, βάσει ολοσχερούς συμμόρφωσης προς τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και προς τις διεθνείς υποχρεώσεις. Η Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, η οποία θα εμπλουτίζεται διαρκώς με νέα στοιχεία που θα εμπνέει η διαδικασία διεύρυνσης, θα συνιστά το γενικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή πορεία των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων. Οι προσπάθειες για σύναψη Συμφωνιών Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με όσες χώρες δεν τις έχουν ακόμα θα συνεχιστούν.

43. Θα χαραχθεί νέα πολιτική γειτονίας, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα υποβάλει, από το 2004 και εξής, προτάσεις σχεδίων δράσης για όλες τις αφορώμενες χώρες και θα εισηγηθεί προγράμματα γειτονικών σχέσεων στα πλαίσια της προετοιμασίας για το νέο μέσο γειτονίας.

- *Ανατολική Ευρώπη*: Οι σχέσεις με τους «Νέους Γείτονες» της Ανατολικής Ευρώπης – την Ουκρανία, τη Μολδαβία, τη Λευκορωσία – θα αναπτυχθούν βάσει πολιτικών και οικονομικών σημείων αναφοράς που θα προσιδιάζουν σε κάθε συγκεκριμένη χώρα.

- *Περιοχή της Μεσογείου*: Εκτός από την εμπέδωση της διαδικασίας της Βαρκελώνης, θα καταρτιστεί ένα νέο φάσμα διμερών και υποπεριφερειακών σχεδίων δράσης, τα οποία θα δίνουν έμφαση στις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, τη χρηστή διακυβέρνηση και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η δέκατη επέτειος της διαδικασίας της Βαρκελώνης το 2005 θα δώσει την ευκαιρία για ανασκόπηση των πεπραγμένων και για καθορισμό νέων στόχων.

44. Η διευθέτηση της αραβοϊσραηλινής διένεξης θα εξακολουθήσει να αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για την Ευρώπη· στο πλαίσιο της συγκαταλέγεται η εφαρμογή του οδικού χάρτη και η ενίσχυση της συνεργασίας της Τετραμερούς, έχοντας ιδίως υπ' όψη ότι το 2005 είναι η κρίσιμη καταληκτική διορία για τη σύσταση δημοκρατικού και βιώσιμου Παλαιστινιακού Κράτους.

45. Η Ένωση θα εξετάσει τη λήψη κατάλληλων μέτρων ύστερα από την έκθεση της Επιτροπής και του Υπατου Εκπροσώπου όσον αφορά τις σχέσεις της με τον αραβικό κόσμο.

46. Η Ένωση θα εξακολουθήσει να συμβάλλει στην πολιτική και οικονομική ανασυγκρότηση του Ιράκ, η οποία έχει κρίσιμη σημασία για την περιοχή της Μέσης Ανατολής στο σύνολό της, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Μια παγκόσμια τάξη βασιζόμενη σε πραγματικά πολυμερή αντίληψη

47. Η Ένωση δεσμεύεται να καταστήσει την πραγματική πολυμερή αντίληψη κεντρικό στοιχείο των εξωτερικών της δράσεων, με επίκεντρο έναν ισχυρό ΟΗΕ. Βασικός στόχος της Ένωσης θα είναι να εξακολουθήσει ενισχυόμενος ο μηχανισμός για την ανάπτυξη ενιαίας, συγκροτημένης και ορατής πολιτικής στους κόλπους των Ηνωμένων Εθνών. Ο ρόλος των Ηνωμένων Εθνών στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας θα τύχει μεγαλύτερης ενίσχυσης, όπως και η συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη σε ό,τι αφορά την πρόληψη των συγκρούσεων και τη διαχείριση των κρίσεων. Η Ένωση θα επιδιώξει να διαμορφώσει ηγετικό ρόλο ανταποκρινόμενη στις επείγουσες εκκλήσεις για αναμόρφωση των Ηνωμένων Εθνών.

48. Η Ένωση θα ενισχύσει τη συνοχή και τη συνέπεια της πολιτικής της στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην προσπάθειά της να τηρήσει και να αναπτύξει το διεθνές δίκαιο, η Ένωση θα εξακολουθήσει να θέτει ως στόχο προτεραιότητας της εξωτερικής της πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας την προαγωγή και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τόσο σε πολυμερή όργανα και φόρουμ όσο και κατά τις διμερείς επαφές με τρίτες χώρες. Η Ένωση θα εξακολουθήσει επίσης να προάγει την όσο το δυνατόν ευρύτερη συμμετοχή στο καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

49. Η συνεργασία με τον ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχιστεί δραστήρια, ιδίως στους τομείς της πρόληψης των συγκρούσεων και της διαχείρισης κρίσεων, της στήριξης του εκδημοκρατισμού, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

50. Η Ένωση θα υλοποιήσει έμπρακτα τους συμπεφωνημένους μόνιμους μηχανισμούς ΕΕ-NATO, οι οποίοι παρέχουν το πλαίσιο για τη στρατηγική εταιρική σχέση διαχείρισης κρίσεων.

51. Η Ένωση θα εξακολουθήσει να εργάζεται δραστήρια και εποικοδομητικά για επιτυχή ολοκλήρωση και εφαρμογή της «Αναπτυξιακής Ατζέντας της Ντόχα», υπό το πρίσμα των συμπερασμάτων που θα συναχθούν από την γενική αξιολόγηση της Διάσκεψης του Κανκούν. Βασικοί στόχοι της Ένωσης στη διαδικασία αυτή θα παραμείνουν η προώθηση περισσότερης πολυμερούς φιλελευθεροποίησης των συναλλαγών, συνοδευόμενης από ενίσχυση του συστήματος που βασίζεται στους κανόνες του ΠΟΕ, η βελτίωση της ενσωμάτωσης και της ουσιαστικής συμμετοχής των αναπτυσσομένων χωρών στο πολυμερές σύστημα συναλλαγών και η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Αντιμετώπιση των απειλών

52. Η Στρατηγική Ασφαλείας υπογραμμίζει την πολυμορφία προσεγγίσεων και τον συνδυασμό μέσων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των σημερινών απειλών. Η Ένωση διαθέτει αυτόν τον συνδυασμό μέσων – πολιτικών, οικονομικών, εμπορικών, αναπτυξιακών, μη στρατιωτικών, στρατιωτικών· η πρόκληση της χρονικής περιόδου που επίκειται είναι να αναπτυχθούν περισσότερο τα μέσα αυτά και να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξακολουθήσουν να βελτιώνουν τις δυνατότητές τους, τόσο τις στρατιωτικές όσο και τις μη στρατιωτικές, για να εξασφαλίσουν ότι η Ένωση διαθέτει τα απαιτούμενα μέσα ταχείας ανάπτυξης σε όλο το φάσμα των διαφόρων επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων.

53. Η Ένωση θα συνεχίσει τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας με πλήρη αξιοποίηση των εσωτερικών και εξωτερικών μέσων που διαθέτει. Κατά την ανάπτυξη στενότερων σχέσεων με τρίτες χώρες θα λαμβάνει υπ' όψη τη δράση των χωρών αυτών στον εν προκειμένω τομέα.

54. Η Ένωση θα εκπονήσει και θα εφαρμόσει τη στρατηγική και το σχέδιο δράσης της για τη μη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής, με στόχο την αποτροπή, την αναχαίτιση και ει δυνατόν την αντιστροφή της διάδοσης των όπλων αυτών καθώς και των φορέων τους.

Συνέχεια των δεσμεύσεων για την ανάπτυξη

55. Η επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας έως το 2015 αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα Ηνωμένα Έθνη και η διεθνής κοινότητα. Η Ένωση θα συνεργαστεί με τους εταίρους της προς επίτευξη των στόχων αυτών, υλοποιώντας τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που συμφωνήθηκαν στον Μοντερέυ και το Γιοχάνεσμπουργκ. Θα αναληφθεί απογραφή της πορείας προς την επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας και άλλων δεσμεύσεων.

56. Θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για πλήρη υλοποίηση της κοινής δήλωσης του Νοεμβρίου του 2000 όσον αφορά την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΚ. Θα δοθεί προτεραιότητα στην εξασφάλιση βελτιώσεων από άποψη αποτελεσματικότητας της βοήθειας, συνοχής, συντονισμού και επικουρικότητας ως στηριγμάτων του πρωταρχικού στόχου που είναι η εξάλειψη της φτώχειας, καθώς και η καταπολέμηση νόσων όπως η HIV/AIDS, η φυματίωση και η ελονοσία. Η προτεραιότητα αυτή θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην ενδιάμεση αναθεώρηση των κατά χώρα στρατηγικών που θα διεξαχθεί την περίοδο αυτήν. Η δημοσιονομική διαχείριση και η διάθεση πόρων θα τύχουν ιδιαίτερης προσοχής. Θα πραγματοποιηθεί επισκόπηση του ισοζυγίου εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ. Η κοινή δήλωση θα μπορούσε να αναθεωρηθεί κατά την περίοδο 2004-2006.

57. Θα εκτιμηθεί κατά πόσον θα πρέπει να αρχίσουν διαπραγματεύσεις, κατά την περίοδο 2004/2005 για τροποποιήσεις της συμφωνίας του Κοτονού, καθώς θα συνεχίζονται οι συζητήσεις για ενδεχόμενη εγγραφή στον προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης. Οι διαπραγματεύσεις για τις Συμφωνίες Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης θα επιταχυνθούν, ούτως ώστε οι συμφωνίες αυτές να έχουν συναφθεί μέχρι το 2007.

ΜΕΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΟΣΗΜΑ

- 2004
- Σχέδιο δράσης για χώρες τις οποίες αφορά η πρωτοβουλία «Ευρύτερη Ευρώπη»
 - Συμφωνίες Σταθεροποίησης και Σύνδεσης και ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις συναπτόμενες με χώρες της Βαλκανικής
 - Ενδιάμεση επανεξέταση των στρατηγικών ανά χώρα
 - Δημιουργία του Οργανισμού στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών
- 2005
- Ανασκόπηση της διαδικασίας της Βαρκελώνης
 - Ενδεχόμενη επανεξέταση της κοινής δήλωσης για την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΚ
- 2006
- Οριστικοποίηση του 3ου σχεδίου δράσης για τη Βόρεια Διάσταση
 - Προθεσμία για τον στόχο του 0,39% ΕΑΒ/ΑΕΕ

=====